

ED055

สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครู
ของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Teaching Problems in Schools and Guidelines in Solving the Problems of Graduate
Diploma in Teaching Certification Students in North Eastern University

สุชาดา ลดาวัลย์¹ธีรภัทร โคตรบรรเทา²วานิช ประเสริฐพร³รุ่งรัตน์ ธรรมทอง⁴ถวิล ลดาวัลย์⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา การปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามเพศ สังกัดโรงเรียน และประสบการณ์ การสอนและ 3) เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู รุ่นที่ 4/2560 เกี่ยวกับ แนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษา ป.บัณฑิต วิชาชีพครู จำนวน 123 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางซีและมอร์แกน แล้วทำการสุ่มอย่าง ง่ายจากประชากรที่เป็นนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ที่ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67–1.0 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's α – Coefficient) เท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และค่า F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวม สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครูที่ปฏิบัติ หน้าที่สอนในโรงเรียนพบว่า อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูเป็นรายด้านต่างก็อยู่ ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน เมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ คือ ปัญหาด้านการเป็นผู้บริหารการเรียน การสอน ด้านเป็นครูผู้สอน และด้านส่งเสริมการเรียนการสอน
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู พบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูทั้งภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านเป็นครูผู้สอน ด้านส่งเสริมการเรียน

¹⁻⁴หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

⁵หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การสอน และด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ สังกัดโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การวิจัยในครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาไว้ทั้ง 3 ด้านด้วย แล้วเห็นสมควรที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายสนับสนุน และตัวครูผู้สอนต้องร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ : ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครู แนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study the teaching problems in schools of the Graduate Diploma Certification Students, 2) to compare student's teaching problems whose sex, original affiliation, and teaching experiences were different, and 3) to collect guidelines of solving teaching problems in schools of graduate diploma students year B.E. 2560. The samples of this study were 123 students derived from Krejcie and Morgan followed by simple random sampling from the population of 180 grad diploma students. A 5-level rating scale questionnaires with the IOC between .67-1.0, and a Cronback's α -Coefficient of .91 were used to collect the data. Statistics used were percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test (independent) and F-test (One-way ANOVA). Descriptive analysis were also used for guidelines of solving the teaching problems.

The major findings were :

1. As a whole, the teaching problems of the Graduate Diploma Certification Students were rated at "less" level. When the problems were analysed seperatedly, they were also rated at "less" level-ranking from high to low were administrative problems, student themselves students as teachers, and supportive personnel, problems.

2. When comparisons of the teaching problems were taken into consideration, it was found that, as a wholes, their teaching problems were not statistically different. When the teaching problems regarding student themselves, supportive personnel, and administrative problems were analysed separately. Significant differences were not found regardless of sex, original affiliations, nor teaching experiences.

3. Guidelines in solving teaching problems were also collected. It was therefore suggested that all who were concerned, i.e., administrative staffs, supportive personnels, as well as students themselves as teachers cooperatively work to solve the problems.

Keywords : Teachers' Teaching Problems, Guidelines in Solving Teacher' Teaching Problems, Graduate Diploma Certification in Teaching.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชีวิตและสังคมและเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 มีผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอันเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ มีสาระสำคัญทั้งสิ้น 9 หมวด โดยเฉพาะหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกหมวดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การจัดการศึกษาจัดทำขึ้นตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฉบับที่ 11 สอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งพบว่า ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและแก้ไขด้านคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนสภาพการบริหารและจัดการศึกษาที่ยังต้องเพิ่มด้านประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

ปัจจัยสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพครูซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ (อ้างอิงในปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2557) หากครู

มีความรู้ ความสามารถ เสียสละ ตั้งใจสอนศิษย์อย่างเต็มความสามารถ จะช่วยส่งเสริมให้เด็กไทยเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดี เก่ง ฉลาด และมีศักยภาพ มีความสุข สามารถแข่งขันกับทุกประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่ง แก้วแดง, 2544) อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนในประเทศไทย กำลังเผชิญวิกฤติเรื่องคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาครูมีหนี้สิน และปัญหาการขาดแคลนครูสะสม โดยเฉพาะสาขาที่สำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545) ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น กรอบแนวคิดทางปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) มี 4 ประการ (นโยบาย 4 ใหม่) เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2552 โดยสาระสำคัญของข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาข้อ 2 เกี่ยวกับการผลิตหรือการฝึกอบรมคน เพื่อเข้าสู่วิชาชีพครู ดังนี้ “พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ กระบวนการผลิต และพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรัก ในวิชาชีพครูมาเป็นครู มีปริมาณครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ และสามารถจัดการเรียน

การสอนได้อย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสภานิติวิชาชีพที่เข้มแข็ง บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มีชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพครู มีขวัญกำลังใจ อยู่ได้อย่างยั่งยืน

ในปี พ.ศ. 2544 สถาบันราชภัฏตระหนักรับผิดชอบต่อการผลิตครู (อ้างในรุจิเรชโกมินทรชาติ, 2552) นำเสนอแนวคิดระบบและกระบวนการใหม่ในการผลิตครู ดังนี้

1) เป้าหมาย

1.1 ครูที่มีคุณภาพมุ่งปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 ผู้เรียนมีคุณภาพ เก่ง ดี มีสุข

1.3 โรงเรียนคุณภาพ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1.4 สังคมคุณธรรม เป็นสังคมฐานความรู้ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2) ระบบ

ระบบ “ศูนย์ความเป็นเลิศในการผลิตครู” เกิดจากเครือข่ายความร่วมมืออย่างใกล้ชิด และการเรียนรู้ร่วมกันของสถาบันผลิตและพัฒนาครู องค์กรวิชาชีพครู สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนพัฒนาวิชาชีพในการศึกษากระแสหลักและการศึกษาทางเลือก ครอบครัว สถานประกอบการ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่างๆ

3) กระบวนการ

กระบวนการใหม่ในการผลิตครูที่เน้นนวัตกรรม การวิจัย และพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวม ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้โรงเรียนเป็นฐาน

4) หลักสูตรผลิตครูรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21

4.1 มีระยะเวลาการเรียนยาวนานยิ่งขึ้น โดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประยุกต์ความรู้เพื่อสอนวิจัยและพัฒนา เสนอผลงานต่อสถาบันและสาธารณชน ภายในรอบ 1 ปี

4.2 ใช้คุณลักษณะของครุรุ่นใหม่ กำหนดเน้นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยตรง

4.3 องค์ประกอบของกลุ่มวิชาในหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต จัดเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

(1) กลุ่มวิชาการศึกษาทั่วไป

(2) กลุ่มวิชาชีพครู

(3) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(4) กลุ่มวิชาเลือกเฉพาะด้านหรือวิชาเอก

4.4 มีเกณฑ์คุณลักษณะการคัดเลือก ผู้เข้าเรียนตามกรอบหลักสูตร โดยมุ่งเน้นคัดเลือกคนดี คนเก่ง และมีจิตใจชอบเป็นครูเข้าเรียน

4.5 มีจุดเน้นในโครงสร้างรายวิชาที่สอดคล้องความต้องการและแก้ไขปัญหาคุณภาพวิชาการของครูยุคใหม่

(1) เน้นวิชาภาษาอังกฤษ โดยมุ่งให้ครูสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ในระดับสูง

(2) เน้นวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งให้ครูเป็นนักเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสื่อนวัตกรรมการสอน

(3) เน้นวิชาวิจัยทางการศึกษา โดยมุ่งให้ครูเป็นนักวิจัย สามารถวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน แก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

(4) เน้นทักษะกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ ที่เน้นให้ครู เป็นนักคิด นักเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงด้วยวิธีการ ต่างๆ อย่างมีระบบ และมีวิจารณญาณ

(5) เน้นความรู้อย่างลึกซึ้ง กระจำงัดในเนื้อหาวิชาเอก และวิชาความเป็นครู ให้แตกฉาน ระดับครูมืออาชีพ โดยมีสัดส่วนจำนวน หน่วยกิต การเรียนรู้อย่างสมดุล และสัดส่วนระหว่าง วิชาชีพครู วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และวิชาเอก

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552 – 2561 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ โดยมีการปฏิรูปการศึกษาและการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ คือ พัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย การ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนทั่วประเทศที่จัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเริ่มนำร่องตั้งแต่ ปี 2552 และในปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป ให้ใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกชั้นเรียน เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการเรียน สอดคล้องตามจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษา และมีแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ชัดเจนต่อการ นำไปปฏิบัติในโรงเรียน

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับอนุมัติให้เปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูมาแล้ว 4 รุ่น รับนักศึกษา รุ่นละไม่เกิน 180 คน มหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติให้ เปิดรับนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) จำนวน 180 คน ในรุ่นที่ 4 ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่

อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการผลิตและส่งเสริมวิทย ฐานะของครู พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุ สภากำหนด และนักศึกษารุ่นที่ 4 ที่รับมาในเดือน สิงหาคม 2560 มีหลายสังกัด เช่น สังกัดในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา และสังกัด อาชีวศึกษา เป็นต้น แม้ว่า นักศึกษา ป.บัณฑิต วิชาชีพครู จะมีสังกัดต่างกัน แต่บทบาทหน้าที่ครูจะ เหมือน ๆ กัน เช่น ปฏิบัติหน้าที่สอน ทำบันทึกการ สอน เตรียมสื่ออุปกรณ์การสอน จัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ศึกษาเด็กเป็น รายบุคคลและแก้ปัญหาให้เด็ก ตรวจสอบฝึกหัดให้ นักเรียนในวิชาที่รับผิดชอบ ศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม เพื่อนำมาทำการปรับปรุงแก้ไขการเรียน ของนักเรียน โดยการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมไปถึง ต้องทำการวัดผลประเมินผลนักเรียนให้ถูกต้อง ตามหลักการวัดผลทางการศึกษา นอกจากนี้ ต้อง ช่วยทำงานธุรการที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ส่วนใน วันเสาร์ อาทิตย์ ต้องกลับมาเป็นนักศึกษา ป.บัณฑิต ที่มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงเห็นได้ ว่าการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษาเป็นงานที่หนัก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ที่เรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูตาม เกณฑ์มาตรฐานข้อบังคับคุรุสภา พ.ศ. 2556 ว่าผล การปฏิบัติในหน้าที่ครูในสถานศึกษา ตั้งแต่วัน จันทร์ ถึงวันศุกร์ เป็นการฝึกปฏิบัติการภาคสนาม แบบเต็มเวลา ของการศึกษาอย่างน้อย 300 ชั่วโมง ทั้งนี้ให้นับเวลาการปฏิบัติการสอนต่อเนื่องเทียบได้ หนึ่งปี (365 วัน) โดยให้มีระยะเวลาการปฏิบัติการ

สอนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามร้อยหกสิบชั่วโมงในหนึ่งปี ปฏิบัติการสอนจริงไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์ ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาผู้ประกอบวิชาชีพครู และเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงหลักสูตร ป.บัณฑิตวิชาชีพครูให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของมหาวิทยาลัยและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครูในสถานศึกษา จำแนกตามเพศ สังกัดของโรงเรียนและประสบการณ์การสอน
3. เพื่อหาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาเพศชายและนักศึกษาเพศหญิง มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่อยู่ในสังกัดของโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู รุ่นที่ 4/2560 จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู รุ่นที่ 4/2560 จำนวน 123 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่

2.1 เพศ

ชาย
หญิง

2.2 ประสบการณ์สอน แยกเป็น

1 ปี
2 ปี
3 ปีขึ้นไป

2.3 สังกัดสถานศึกษา

ประถมศึกษา
มัธยมศึกษา
อาชีวศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ใน 3 ด้าน

1. ด้านเป็นครูผู้สอน
2. ด้านส่งเสริมการเรียนรู้การสอน
3. ด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้กับนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ผู้ประกอบอาชีพครู และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร ป.บัณฑิตวิชาชีพครู และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อแก้ปัญหาให้นักศึกษาต่อไป

ขั้นตอนการวิจัย (Research Frame work)

ในการวิจัย เรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Frame work) ผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา และปัญหาการแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา

2) โดยการสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้างจากนักศึกษา ถ้ามถึงปัญหาที่เกิดจากการไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู จำนวน 60 คน เพื่อทราบองค์ประกอบที่สำคัญของปัญหา ขณะไปฝึกประสบการณ์การสอนในโรงเรียน หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำมาประกอบกับการศึกษาจากตำราวิชาการวารสารวิชาการ งานวิจัย ตลอดจนเปิดดูอินเทอร์เน็ตเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างรูปแบบองค์ประกอบของสภาพปัญหาของการปฏิบัติหน้าที่ครู ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ประการ

1. องค์ประกอบด้านสภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครู ของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 ด้าน

1. ด้านเน้นครูผู้สอน
2. ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน
3. ด้านการเป็นผู้บริหารการเรียน

การสอน

2. ระบุตัวบ่งชี้ (Index) ในแต่ละด้านขององค์ประกอบครบตามข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนที่ 1 ซึ่งตัวบ่งชี้ด้านที่ 1 จำนวน 24 ข้อ ด้านที่ 2 จำนวน 18 ข้อ และด้านที่ 3 จำนวน 8 ข้อ รวมทั้งหมด 50 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือ (Tool) ของการวิจัย

หลังจาก ผู้วิจัย ได้ ตรวจสอบ องค์ประกอบของสภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ใน 3 ด้าน และในแต่ละด้านระบุตัวบ่งชี้ครบแล้ว ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert

แบบสอบถามผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา มีเกณฑ์พิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีระดับปัญหาน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีระดับปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง มีระดับปัญหาปานกลาง

4 หมายถึง มีระดับปัญหามาก

5 หมายถึง มีระดับปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแนวทางแก้ปัญหการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้ตอบมากกว่า 1 ข้อ ตามความคิดเห็นว่าดีที่สุด และให้คำแนะนำเพิ่มเติมในข้อสุดท้ายได้

ขั้นตอนที่ 4 การหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อหาคุณภาพความเที่ยงตรงของเครื่องมือว่าข้อคำถามที่เป็นตัวบ่งชี้ในแต่ละด้านสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด โดยการขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนดังนี้

1. ดร.พา อักษรเสื่อ
2. ดร.แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย
3. ดร.นียดา เปี่ยมพีชนะ
4. ดร.รุ่งรัตน์ ธรรมทอง
5. ดร.ธีรภัทร โคตรบรรเทา

ขั้นตอนที่ 5 การสอบถามความคิดเห็นสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพรู โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพรู รุ่นที่ 4/2560 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 123 คน ให้ตอบข้อมูลให้ครบถ้วน ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการปฏิบัติหน้าที่ครูของ

นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพรู โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 100% หากพบว่าแบบสอบถามฉบับใดไม่สมบูรณ์จะไม่นำมาวิเคราะห์
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์โดยแยกคะแนนตามตัวแปรที่ศึกษาเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปตามตัวบ่งชี้ที่ศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยในเชิงภาพรวม และแต่ละด้านตามตัวชี้วัดแล้วแปรผลตามเกณฑ์ ดังนี้ (ทิพยา กิจวิจารณ์, 2555)

4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

4. การหาแนวทางแก้ปัญหการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพรู

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิดมาวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแก้ปัญหและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายปิด ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด การอภิปรายกลุ่มย่อย ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1) ค่าร้อยละ (%)
  - 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
  - 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

t-test

F-test วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) แบบ One-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพรู ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียน โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้ง 3 ด้าน เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงไปหาลด ได้แก่ ด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านเป็นครูผู้สอน และต่ำที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการ

เรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านเป็นครูผู้สอน เมื่อแยกปัญหาเป็นประเด็นย่อยได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1.1 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ เรื่องงบประมาณไม่เพียงพอในการสร้างและผลิตสื่อการเรียนการสอน และที่มีปัญหาลดที่สุดคือ ไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้

1.2 ปัญหาในบทบาทการทำหน้าที่ต่อผู้เรียน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ขาดความรู้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีปัญหาลดที่สุดคือ ไม่รู้และเข้าใจการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 ปัญหาในบทบาทหน้าที่ต่อชุมชน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ไม่รู้วิธีการตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา และข้อที่มีปัญหาลดที่สุดคือ ขาดการมีมนุษยสัมพันธ์และประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง

1.4 ปัญหาในบทบาทหน้าที่ต่อตนเอง ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาลด พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ไม่รู้วิธีการพัฒนาวิสัยทัศน์ด้านวิชาการ และข้อที่มีปัญหาลดที่สุดคือ สุขภาพไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว เป็นปัญหาด้านการสอนของครู

ด้านที่ 2 ปัญหาด้านส่งเสริมการเรียนการสอน เมื่อแยกปัญหาเป็นประเด็นย่อยได้ 3 ประเด็น ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านการเป็นครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ขาดองค์ความรู้ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และข้อที่มีปัญหาต่ำ ขาดการประสานสัมพันธ์ภายในสถานศึกษาและผู้ปกครอง

2.2) ปัญหาด้านการเป็นครูเวรประจำวัน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ไม่รู้ และเข้าใจที่ถูกต้องในการทำหน้าที่ครูเวรโรงอาหาร อาคารเรียน และข้อที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ขาดความเข้าใจการทำหน้าที่ครูเวรหน้าประตูสถานศึกษา เพื่อรับนักเรียน

2.3 ปัญหาด้านสนับสนุนการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ไม่รู้เรื่องการวางแผนงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน และข้อที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในงานวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน

ด้านที่ 3 ปัญหาด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน เมื่อแยกปัญหาออกเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หมวดวิชา พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ขาดประสบการณ์ในการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชา

และข้อที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ขาดความเข้าใจที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ครูในกลุ่มสาระเมื่อมีปัญหา

3.2 ปัญหาด้านการเป็นหัวหน้าระดับชั้น พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ขาดความรู้ในการจัดสอนซ่อมเสริม เมื่อเด็กมีปัญหาในการเรียน และข้อที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ขาดความรู้ในการช่วยเหลือ ดูแลการจัดการเรียนการสอนของครูในระดับชั้น

2. สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพอครุ จำแนกตามเพศได้ดังนี้

2.1 เพศชาย ภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชายมีปัญหาสูงสุด คือ การเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน รองลงมาคือปัญหาด้านเป็นครูผู้สอน และด้านที่มีปัญหาต่ำสุด คือ ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน

2.2 เพศหญิง ภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศหญิงมีปัญหาสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน รองลงมาคือปัญหาด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน และด้านที่มีปัญหาต่ำสุด คือ ด้านเป็นครูผู้สอน

3. สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพอครุ จำแนกตามสังกัดโรงเรียน ได้ดังนี้

3.1 สังกัดประถมศึกษา ภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านเป็นครูผู้สอน และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน

3.2 สังกัดมัธยมศึกษา ภาพรวมมี ปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านการเป็น ผู้บริหารการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านเป็น ครูผู้สอน และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้าน ส่งเสริมการเรียนการสอน

3.3 สังกัดอาชีวศึกษา ภาพรวมมี ปัญหาในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการ เรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้บริหาร การเรียนการสอน และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้านเป็นครูผู้สอน

4. สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูใน สถานศึกษาของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู จำแนกตามประสบการณ์การสอน

4.1 มีประสบการณ์การสอน 1 ปี มีระดับปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้าน เป็นครูผู้สอน และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้าน การเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน

4.2 มีประสบการณ์การสอน 2 ปี มีระดับปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านเป็นครูผู้สอน รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมการ เรียนการสอน และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้าน การเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน

4.3 มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 2 ปี มีระดับปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านเป็นครูผู้สอน รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมการ

เรียนการสอน และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุด คือ ด้าน การเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน

5. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการ ปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา ของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา พบ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คล้ายคลึงกันดังนี้

5.1 จำแนกตามเพศ พบว่า สภาพ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาของ นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยภาพรวม และจำแนกเป็น รายด้านคือ ด้านเป็นครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมการ สอน และด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน

5.2 จำแนกตามสังกัดโรงเรียน พบว่า สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาของ นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยภาพรวม และจำแนกเป็น รายด้านคือ ด้านเป็นครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมการ สอน และด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน

5.3 จำแนกตามประสบการณ์การ สอน พบว่า สภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูใน สถานศึกษาของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดย ภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้านคือ ด้านเป็น ครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมการสอน และด้านการเป็น ผู้บริหารการเรียนการสอน

6. แนวทางแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีดังนี้

ด้านที่ 1 ปัญหาด้านการเป็นครูผู้สอน แยกเป็นประเด็นย่อยออกเป็น 4 ประเด็น

1.1) ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางแก้ปัญหาโดยผู้วิจัยจัดลำดับตามค่าความถี่

และร้อยละ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ
จัดอบรม/สัมมนา รองลงมา คือ ศึกษาดูงาน และรับ
ประสบการณ์ตรง

1.2) ปัญหาด้านบทบาทหน้าที่ต่อ
ผู้เรียน มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยจัดลำดับตาม
ค่าความถี่และร้อยละ จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ
คือ จัดวิทยากรให้ความรู้โดยตรง รองลงมาคือ
ศึกษางานจากโรงเรียนที่เป็น Best Practice และ
ฝึกฝนด้วยตนเอง

1.3) ปัญหาด้านบทบาทหน้าที่ต่อ
ชุมชน มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยจัดลำดับตาม
ค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบจากมากไปหาน้อย 3
ลำดับ คือ จัดวิทยากรให้ความรู้ รองลงมาศึกษาดู
งานและเพื่อนช่วยเพื่อน

1.4) ปัญหาด้านบทบาทหน้าที่ต่อ
ตนเอง มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยจัดลำดับตาม
ค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบจากมากไปหาน้อย
3 ลำดับ คือ ให้การอบรม / สัมมนา รองลงมา คือ
เพื่อนช่วยเพื่อน และค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

ด้านที่ 2 ปัญหาด้านส่งเสริมการเรียน
การสอน แยกเป็นประเด็นย่อยได้ 3 ประเด็น

2.1 ปัญหาการเป็นครูประจำชั้น /
ครูที่ปรึกษา มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยจัดลำดับ
ตามค่าความถี่และร้อยละ ผู้ตอบจากมากไปหาน้อย
3 ลำดับ คือ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่เป็น Best
Practice รองลงมาคือ จัดอบรม / สัมมนา และจัด
นิเทศภายใน

2.2 ปัญหาการเป็น ครู เวิร์
ประจำวัน มีแนวทางแก้ปัญหาโดยผู้วิจัยจัดลำดับ
ตามค่าความถี่และค่าร้อยละ ผู้ตอบจากมากไปหา
น้อย 3 ลำดับ คือ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่เป็น

Best Practice รองลงมา คือ จัดนิเทศภายในและ
เพื่อนช่วยเพื่อน

2.3 ปัญหาด้านการสนับสนุนการ
เรียนการสอน มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัย
จัดลำดับตามค่าความถี่และค่าร้อยละ ของผู้ตอบ
จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ จัดอบรม/สัมมนา
รองลงมาคือ ศึกษาดูงาน และจัดนิเทศภายใน

ด้านที่ 3 ปัญหาด้านเป็นผู้บริหารการ
เรียนการสอน แยกเป็นประเด็นย่อยได้ 2 ประเด็น

3.1 ปัญหาการเป็นหัวหน้ากลุ่ม
สาระ/หมวดวิชา มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัย
จัดลำดับตามค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบจาก
มากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ นิเทศภายใน รองลงมา
คือ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่เป็น Best Practice
และอบรม / สัมมนา

3.2 ปัญหาการเป็นหัวหน้า
ระดับชั้น มีแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยจัดลำดับ
ตามค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบจากมากไปหา
น้อย 3 ลำดับ คือ รับประสบการณ์ตรง มีแม่แบบให้
ดู รองลงมา คือ ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่เป็น Best
Practice และนิเทศภายใน

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทาง
แก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิต
วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี
ประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า ด้านที่ 1 ด้านเป็น
ครูผู้สอน ในประเด็นปัญหาการจัดการเรียนรู้ ข้อที่มี
ปัญหามากที่สุด คือ เรื่องงบประมาณไม่เพียงพอใน
การสร้างและผลิตสื่อการเรียนการสอนอาจมีสาเหตุ

มาจากโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือเป็นครูช่วยสอน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กได้รับงบประมาณจากเขตหรือจากกระทรวงศึกษาธิการไม่เพียงพอ และนักศึกษาได้รับเงินเดือนค่อนข้างน้อยไม่พอที่จะนำมาใช้จ่ายในการผลิตสื่อการเรียนการสอนในเรื่องงบประมาณนี้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบจัดหาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชุลี อุดรกิจและคณะ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ที่พบว่า ปัญหาด้านวิชาการ เป็นปัญหามากที่สุด ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การเผยแพร่สื่อการเรียนที่ผลิตตลอดจนเทคนิคและวิธีการใช้ให้แก่ครูในโรงเรียน รองลงมาคือ ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การควบคุมชั้นเรียน อาจเป็นเพราะนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู ได้เข้ามาศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในเรื่องการควบคุมชั้นเรียน ซึ่งกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด และอีกอย่างคงเป็นเพราะนักศึกษามีครูพี่เลี้ยงช่วยดูแล แนะนำ มีอาจารย์นิเทศก์ ไปสังเกตการณ์สอนและคอยแนะนำอยู่เสมอ

ประเด็นปัญหาในบทบาทการทำหน้าที่ต่อผู้เรียน นักศึกษา ป. บัณฑิตวิชาชีพครู มีปัญหาในเรื่องขาดความรู้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพอาจเป็นเพราะนักศึกษาได้เรียนทฤษฎีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแต่ยังขาดประสบการณ์ในการนำไปปฏิบัติในโรงเรียน และเนื่องจากนักศึกษามีภาระการสอนใน

โรงเรียนมาก และในวันเสาร์ – อาทิตย์ ต้องมาศึกษาหาเรียนในมหาวิทยาลัย มีการบ้านที่อาจารย์ให้ไปทำทำให้มีการเตรียมการสอนน้อยและไม่เป็นปัจจุบัน ไม่กระตือรือร้นในการขวนขวายหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง ขาดการฝึกฝนประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา จุมสีมา (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการ และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่รู้และเข้าใจการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในข้อนี้ นักศึกษามีแบบอย่างที่ดีในหลักสูตร ป.บัณฑิตจากครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนและจากครูอื่น ๆ ในโรงเรียนทำให้มีปัญหาด้านนี้น้อยซึ่งตรงกับงานวิจัยของ มานะ รักษ์วงศ์ (2543) ศึกษาบทบาทอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ

ประเด็นปัญหาในบทบาทหน้าที่ต่อชุมชน นักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพครู มีปัญหามาก คือ ข้อไม่รู้วิธีการตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา ซึ่งปัญหาข้อนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาไม่ค่อยได้ร่วมวางแผนในการพัฒนาโรงเรียน และไม่ได้ประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครอง หรือชุมชน ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึงและเห็นความสำคัญ ในการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา องค์กร เครือข่าย เครือข่ายทางไกล และจะต้องจัดกิจกรรมในโรงเรียน โดยเชิญชุมชนมาร่วมทำกิจกรรม และขณะเดียวกัน ผู้บริหารต้องนำบุคลากรในโรงเรียนออกไปร่วมงานของชุมชนจัดกิจกรรมจิตอาสาร่วมงานในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น และปัญหาน้อยที่สุด คือ ขาดการมีมนุษยสัมพันธ์และประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง ในข้อนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้ดูแลใกล้ชิดนักเรียนและยังเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักเรียน จำเป็นต้องมีการ

ประสานงานที่ดีกับผู้ปกครอง เพื่อแจ้งผลการเรียน
ของนักเรียนในที่ปรึกษาแต่ละระดับชั้นให้ผู้ปกครอง
ทราบ

ประเด็นปัญหาในบทบาทหน้าที่ต่อตนเอง
ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ไม่รู้วิธีการพัฒนา
วิสัยทัศน์ด้านวิชาการ ข้อนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามี
ข้อจำกัดไม่ว่าการเป็นครูผู้สอนหรือการมาศึกษาใน
หลักสูตร ป.บัณฑิต มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา ข้อจำกัด
ในเรื่องเงินทองค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ในบาง
โรงเรียนมีครูจำกัด ทางโรงเรียนมอบหมายวิชาให้
สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา ปัญหาการเขียน
แผนการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครูพี่เลี้ยง
และครูพี่เลี้ยงใช้งานมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของวิชิต สุรัตน์ เรื่องชัย และชลันดา
พันธุ์พานิช (2544) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของนิสิต
ที่มีต่อการจัดการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นต้น และข้อที่มีปัญหาน้อย
ที่สุดในเรื่องสุขภาพไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว จึงมี
ปัญหาในด้านการสอน ในประเด็นนี้นักศึกษา
ป.บัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีน้อยมาก เพราะนักศึกษา
ส่วนใหญ่ต้องเดินทางจากต่างจังหวัดมาเรียนเป็น
ส่วนมาก

ด้านที่ 2 ปัญหาการส่งเสริมการเรียนการสอน
ซึ่งจำแนกเป็นประเด็นปัญหาด้านการเป็นครู
ประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด
คือ ขาดองค์ความรู้ในการวัดและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในข้อนี้อาจ
เป็นเพราะ มีประสบการณ์ในการสอนน้อย ยังขาด
ความรู้ วิธีการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
นักเรียน จำเป็นต้องอาศัยครูพี่เลี้ยงสอนงาน เรียนรู้
จากเพื่อนครูในโรงเรียน หรือ จำเป็นต้องขวนขวาย

หาความรู้เพิ่มเติมภายในโรงเรียน ประเด็นปัญหา
ด้านการเป็นครูประจำชั้น ข้อที่มีปัญหามากที่สุด
คือ ไม่รู้ และเข้าใจที่ถูกต้องในการทำหน้าที่ครูเวร
โรงอาหาร อาคารเรียน ในข้อนี้อาจเป็นเพราะ
นักศึกษามีประสบการณ์มาน้อย และไม่ค่อยได้ทำ
หน้าที่ในโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่มีโรงอาหาร อาคาร
เรียนก็จำกัด แก้ปัญหาได้โดยการศึกษาเพิ่มเติมด้วย
ตนเอง จากเอกสารงานวิจัยต่างๆ หรือไม่ก็ไปศึกษาดู
งานโรงเรียนที่เป็น Best Practice จะได้เข้าใจง่าย
ประเด็นปัญหาด้านสนับสนุนการเรียนการสอน ข้อที่
มีปัญหามากที่สุด คือ ไม่รู้เรื่องการวางแผน
งบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน ข้อนี้อาจเป็น
เพราะนักศึกษาไม่ได้ร่วมวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้
ทำหน้าที่ครูผู้สอน และดูแลนักเรียนเป็นสำคัญ ถ้า
นักศึกษาต้องการใช้งบประมาณต้องแจ้งผ่านครูพี่
เลี้ยง ในข้อนี้ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงควรจัดนิเทศ
ภายในโรงเรียนให้เข้าใจในเรื่องการวางแผนที่จะ
พัฒนาโรงเรียน เพราะผู้วิจัยเห็นว่านักศึกษาที่
ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน หรือเป็น
ครูช่วยสอน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเหลือพัฒนา
โรงเรียน พัฒนานักเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของอัญชุลี อุดรกิจ และคณะ (2559)
ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาในการปฏิบัติงาน
ของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

ด้านที่ 3 ปัญหาด้านผู้บริหารการเรียนการสอน
โดยแยกประเด็นย่อยได้ดังนี้ ประเด็นปัญหา
ด้านการเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หมวดวิชา
ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดประสบการณ์ในการ
ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ ในข้อนี้
อาจเป็นเพราะนักศึกษามีประสบการณ์การสอนน้อย

ไม่เข้าใจในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มากพอที่จะแนะนำผู้อื่นได้ ถ้าไม่เข้าใจต้องศึกษาจากอินเทอร์เน็ต จากครูพี่เลี้ยง หรือจากการศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในส่วนปัญหาด้านการเป็นหัวหน้าระดับชั้นที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ขาดความรู้ในการจัดสอนซ่อมเสริมเมื่อเด็กมีปัญหาในการเรียน ในข้อนี้เนื่องจากนักศึกษามีประสบการณ์การสอนมาน้อย ไม่ได้ปฏิบัติบ่อย จำเป็นต้องศึกษาจากบุคลากรในโรงเรียน จากผู้เชี่ยวชาญ จากครูพี่เลี้ยง จากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่อไป

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษาของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาวิชาชีพครู จำแนกตามเพศ สังกัดโรงเรียน และประสบการณ์การสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในหลักสูตร ป.บัณฑิตวิชาวิชาชีพครู ได้เรียนรู้หรือรับประสบการณ์มาจากสถาบันผลิตครู และมหาวิทยาลัยมาเหมือนกัน โดยเฉพาะความรู้วิชาวิชาชีพครู เช่น ความรู้เกี่ยวกับหลักการศึกษาระเบียบการศึกษาวិชาชีพครูที่ดีและมีประสิทธิภาพ การออกแบบ พัฒนาหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน และสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารสำหรับครู การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การประกันคุณภาพทางการศึกษา ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาขั้นพื้นฐานของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2555) ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพครูจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ จึงจะสามารถประกอบอาชีพเป็นครูมืออาชีพต่อไปได้ ทำให้ความคิดเห็นในด้านนี้ไม่

แตกต่างกัน ไม่ว่าจะจำแนกเป็นเพศ สังกัดโรงเรียน และประสบการณ์การสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ปัญหาด้านการเป็นครูผู้สอน ที่มีปัญหามากที่สุด คือ งบประมาณไม่เพียงพอในการสร้างและผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่งปัญหานี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องใส่ใจหางบประมาณมาให้เพียงพอ เพื่อให้ครูได้ผลิตสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มคุณภาพของผู้เรียน

1.2 ปัญหาด้านส่งเสริมการเรียนการสอน ที่มีปัญหามากที่สุด ในด้านขาดองค์ความรู้ในการวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งในข้อนี้ผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง ต้องเข้าใจนักศึกษา และควรให้ทางโรงเรียนจัดอบรม หรือจัดนิเทศภายใน รวมถึงการพาคณาจารย์ในโรงเรียนไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่เป็น Best Practice ส่วนปัญหาด้านสนับสนุนการเรียนการสอน ที่มีปัญหามากที่สุด คือ การวางแผนงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน ในข้อนี้ผู้บริหารควรรับทราบปัญหา และนำไปแก้ปัญหาและควรแก้ปัญหาโดยการนิเทศภายใน หรือจัดอบรมเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียน เข้าใจและช่วยกันแก้ปัญหาต่อไป

1.3 ปัญหาด้านการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดประสบการณ์ในการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ ข้อนี้เป็นเรื่องผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ป.บัณฑิตนี้ต้องใส่ใจให้องค์ความรู้เรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติจริงนำไปใช้ในโรงเรียนที่ไปทำการ

สอนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และถือว่าเป็น
หน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ที่ออกไปเทศด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาการปฏิบัติ
หน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพอครุ ตาม
ทัศนะของครูพี่เลี้ยง ผู้บริหาร

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาการปฏิบัติ
หน้าที่ครูของนักศึกษา ป.บัณฑิตวิชาชีพอครุ ในด้าน
การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสังเกต / สัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

1. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
สำนักงาน. (2550). วารสารวิชาการ
กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
2. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้,
(2544). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็น
สำคัญ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
3. ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2546).
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
4. ปริญญาภรณ์ ตั้งคนานันต์, (2557).
พื้นฐานและหลักการศึกษ. พิมพ์ครั้งที่
2. กรุงเทพฯ : มินเซอร์วิส ซัพพลาย.
5. ปราโมทย์ พรหมจันทร์, (2556). การพัฒนา
ความสามารถของครูด้านการออกแบบ
และสร้างนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้การ
วิจัยเป็นพื้นฐาน : ลำปาง วารสารครุ
ศาสตร์ ปีที่ 80 ฉบับที่ 3 ก.ค. - ก.ย.
6. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,
(2557). หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

วิชาชีพอครุ หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช
2557 ขอนแก่น.

7. รวีเกตุ ธรรมวงศ์, (2559). การศึกษา
สภาพและปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ตาม
มาตรฐานกำหนดตำแหน่งของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
8. รชากานต์ เคนชมภู, (2556). ผลกระทบ
จากครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกต่อผล
การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้น
พื้นฐาน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6.
กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชัยภูมิ.
หลักสูตรเศรษฐศาสตรธุรกิจสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
9. รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล.
กรุงเทพฯ : มติชน.
10. วารสารวิชาการ, (2554). จุดเน้นการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเส้นทางสู่
ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาใน
ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561).
ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 เดือนกรกฎาคม -
กันยายน 2554.
11. ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2552). หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.

12. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, (2555). รายงานวิจัยเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครู การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
13. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, (2553). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
14. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, (2545). “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการสอนแบบ “การจัดทักษะการเรียนรู้” โดยครูสถาพร มุ่งวัฒนา. กรุงเทพฯ : ดับบลิว. เจ หรือเพอที จำกัด.
15. อัญชลี อุดรกิจ และพงษ์ธร สิงห์พันธ์, (2559). สภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วารสาร บริหารการศึกษาบัวบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี, 16(1). 279 – 280.
16. Beker R.K. (1996). Faculty Attitudes Towards Student Library use in a Large Urban Community College, Retrieved September 10, 2011. From <http://www.proquest,umi.com/pg web>.
17. Johnson, M.J. & Button. K. (1998). Action research Paves the Way for Continuous Improvement Journal of Staff Development. Vol 19 (Winter) pp : 48-51 Webpage : <http://ednet 2 car chula ac.th>. (August 2, 1999)
18. Sebatane, E.M. (1994). Enhancement of Teacher Capacities and Capabilities Teacher Capacities and Capabilities in School. Based Assessment. Lesotho Experience. Magazine : Assessment in Education. August. Webpage : <http://www.epnet .com/bin/epwsatch> (August 2, 1999).
19. Rutkowski J. (1996). Conducting Research in the Music Educators Journal. Vol. 82 (March). Pp:42-44 Webpage : <http://www.epnet.com/bin/euwsatch>. (August 4, 1999).